

Społeczeństwo sieci

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Humanistyczny Poziom kształcenia Studia licencjackie I stopnia Forma studiów Stacjonarne Profil studiów Ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2025/2026 Kod przedmiotu HSOCS.II.05689.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
Koordynator przedmiotu	Łukasz Afeltowicz	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Afeltowicz, Edyta Tobiasiewicz	
Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Egzamin Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30 Ćwiczenia audytoryjne: 30	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie uczestników ze specyfiką świata społecznego doby próżnej nowoczesności.
C2	Przekazanie studentom wiedzy na temat procesów gospodarczych, politycznych, społecznych i kulturowych charakteryzujących współczesne społeczeństwa.
C3	Uświadomienie studentom problemów i wyzwań, jakie niesie późna nowoczesność, w tym: nieprzewidziane konsekwencje rozwoju technologicznego, kryzys demokracji, zmiana klimatyczna, mobilność w skali globalnej i jej epidemiologiczne konsekwencje.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Rozumie istotę społeczeństwa informacyjnego i jego kulturowych, ekonomicznych, technologicznych i społecznych uwarunkowań oraz zależności między technologią i zmianą społeczną. Zna procesy i instytucje charakterystyczne dla społeczeństw sieciowych i świata doby późnej nowoczesności.	SOC1A_W04, SOC1A_W14	Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi analizować i dyskutować o kierunkach przemian i problemach społeczeństw doby późnej nowoczesności i zglobalizowanego świata.	SOC1A_U06, SOC1A_U07, SOC1A_U09	Aktywność na zajęciach, Studium przypadków
U2	Student potrafi przygotowywać wystąpienia publiczne w małych zespołach.	SOC1A_U18	Studium przypadków
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Ma świadomość znaczenia narzędzi i koncepcji nauk społecznych dla rozumienia późnonowoczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych.	SOC1A_K05	Aktywność na zajęciach, Studium przypadków

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Celem kursu jest zapoznanie studentów i studentek ze specyfiką świata doby późnej nowoczesności. Zaprezentowane zostaną wybrane narzędzia nauk społecznych, wyniki badań prowadzonych w ramach wybranych subdyscyplin socjologicznych. Omówione zostaną wybrane problemy praktyczne współczesnego świata, na przykład zmiana klimatyczna, niesprawiedliwość zdrowotna czy pandemie: zaprezentowany zostanie socjologiczny sposób ich ujmowania oraz możliwe kierunki ich rozwiązywania.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	30
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2
Dodatkowe godziny kontaktowe	4
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	30
Przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	30
Przygotowanie do zajęć	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 156
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 60

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Nowoczesność, późna nowoczesność i odwrotna modernizacja	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
2.	Techno-nauka, czyli o związkach między rozwojem naukowo-technologicznym a przemianami społeczno-kulturowymi	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
3.	Społeczeństwo ryzyka	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Późna nowoczesność w perspektywie ekologicznej (zmiana klimatyczna, antropocen, pandemie i <i>wicked problems</i>)	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Podziały we współczesnym świecie (elementy teorii zależności, globalna północ vs globalne południe, rosnące nierówności)	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Zdrowie w społeczeństwach późnonowoczesnych (zdrowie publiczne, healthism, poziomica i gradient społeczny)	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Przyszłość pracy (bezrobocie technologiczne, downshifting, bezwarunkowy dochód podstawowy, prekaryzacja, nowe formy pracy, zatarcie granic między czasem wolnym a prywatnym)	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Gospodarki i rynki doby późnej nowoczesności	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Żeńskość, męskość, gender i płeć w społeczeństwach współczesnych	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
10.	Media w dobie późnej nowoczesności	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
11.	Polityka, ruchy społeczne i demokracja doby późnej nowoczesności	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
12.	Współczesne miasta (smart city, trendy urbanizacyjne, nieformalny i taktyczny urbanizm)	W1, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Mini wykład, Dyskusja, Kształcenie zdalne, Studium przypadku (ang. case study), Praca grupowa

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
--------------	-------------------	-------------------------------

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Kolokwium	Uzyskanie 10 pkt. Do zdobycia jest do 20 pkt. w ramach kolokwium oraz do 10 dodatkowych pkt. za aktywność.
Ćwiczenia audytoryjne	Aktywność na zajęciach, Studium przypadków	Maksymalna ilość punktów do zdobycia w trakcie semestru to 40 pkt., w tym za: (a) prezentację max. 8 pkt. i (b) za aktywność w trakcie dyskusji po prezentacjach innych osób oraz dyskusji na podstawie pozostałych tekstów przypisanych do tematu (oceniana przez prowadzącą) max.12 pkt, (c) a za kolokwium końcowe max. 20 pkt. Prowadząca zastrzega sobie możliwość przyznawania bonusowych punktów za aktywność.

Dodatkowy opis

Podczas kursu wprowadzone zostaną zagadnienia i koncepcje dotyczące różnych aspektów i procesów charakterystycznych dla współczesnego świata. W ramach ćwiczeń audytoryjnych studenci i studentki będą mieli możliwość przysygnutować wybrane zagadnienia powiązane z wykładami. Dyskusja będzie toczyć się wokół zadanych tekstów, których propozycje zostaną przedstawione na pierwszym, organizacyjnym spotkaniu. Dodatkowo, podczas spotkań studenci i studentki wygłaszać będą prezentacje poświęcone (przedyskutowanym uprzednio wraz z prowadzącą) studiom przypadku.

UWAGA OGÓLNA:

Plagiaty, autoplagiaty i inne oszustwa skutkują NEGATYWNĄ OCENĄ Z CAŁEGO KURSU BEZ MOŻLIWOŚCI POPRAWY. Dotyczy to zarówno prób ściągania jak i oszustw popełnionych przy przygotowaniu prezentacji.

WYKŁAD:

Zaliczenie wykładu następuje w oparciu o wynik kolokwium (maks. 20 pkt.). Do zdobycia jest też do 10 dodatkowych punktów za aktywność (punkty przyznawane przy okazji dyskusji, gier i symulacji organizowanych w toku wykładu).

Udział w wykładach NIE jest obowiązkowy.

ĆWICZENIA:

Uwagi dotyczące zaliczania ćwiczeń audytoryjnych:

0. Każde ze spotkań podzielone będzie na dwie części: (1) dyskusję wokół tekstów obowiązkowych i (2) prezentację studium przypadku.

1. Każda z osób uczestniczących w kursie zobowiązana jest do wyboru tematu (tym samym i terminu) spotkania, podczas którego wygłosi prezentację związaną z tematyką zajęć.

2. Prezentacje muszą stanowić tzw. studium przypadku. Wystąpienie musi wykraczać poza literaturę obowiązkową, nie może być prostym zreferowaniem tekstu obowiązkowego na zajęcia.

3. W zależności od liczebności grup ćwiczeniowych, prezentacje (trwające ok. 20-30 minut) będą wygłaszane w dwu- lub trzyosobowych grupach. Ilość czasu przeznaczona na wystąpienie grupy prezentującej będzie zależna od jej liczebności.

4. Osoby uczestniczące w zajęciach zobowiązane są do zaznajomienia się z literaturą obowiązkową. Teksty obowiązujące na zajęcia zostaną udostępnione uczestni(cz)kom kursu na pierwszym spotkaniu. Istnieje możliwość zmiany tekstów obowiązkowych na wnioski referentów/ek, na teksty, które będą trafniej dopasowane do studium przypadku.

5. Najpóźniej na dwa tygodnie przed wystąpieniem osoby referujące przesyłają prowadzącej konspekt wystąpienia, zawierający listę źródeł (w tym tekstów naukowych), na których będzie opierać się wystąpienie, w celu zatwierdzenia propozycji. W przypadku osób referujących podczas trzeciego spotkania (temat 2) data nadesłania konspektu zostanie uzgodniona na pierwszym spotkaniu.

6. Studia przypadków oceniane są przez osobę prowadzącą. Za studium przypadku otrzymać można max. 8 pkt.

Szczegółowe kryteria i wymagania dotyczące prezentacji zostaną przedstawione w trakcie pierwszych zajęć.

7. Maksymalna ilość punktów do zdobycia w trakcie semestru to 40 pkt., w tym za: (a) prezentację max. 8 pkt. i (b) za aktywność w trakcie dyskusji po prezentacjach innych osób oraz dyskusji na podstawie pozostałych tekstów przypisanych do tematu (oceniana przez prowadzącą) max.12 pkt, (c) a za kolokwium końcowe max. 20 pkt. Prowadząca zastrzega sobie możliwość przyznawania bonusowych punktów za aktywność.

8. Aby otrzymać pozytywną ocenę z ćwiczeń osoby uczestniczące w kursie są zobowiązane do uzyskania minimum: (1) 5 pkt. za wygłoszoną prezentację, (2) 5 pkt. za aktywność w trakcie zajęć oraz (3) 10 pkt. za kolokwium końcowe. 20 pkt to łączna minimalna liczba punktów, którą należy uzyskać, by zaliczyć ćwiczenia audytoryjne.

9. Każda osoba, która na zajęciach wykazuje się nieznajomością tekstu/tekstów obowiązkowych zobowiązana jest do ustnego odrobienia zajęć w trakcie konsultacji.

10. Prowadząca zaznacza możliwość przeprowadzenia niezapowiedzianej „wejściówki” sprawdzającej znajomość tekstów obowiązkowych. Brak zaliczenia z wejściówki jest równoznaczny z nieobecnością na zajęciach. Istnieje możliwość zaliczenia/poprawy wejściówki podczas indywidualnych konsultacji. Osoby referujące na zajęciach, na których przeprowadzane będą wejściówki są zwolnione z jej pisania.

11. Liczba dozwolonych (niewymagających usprawiedliwienia) nieobecności: dwie. Osoby studiujące posiadające więcej niż

dwie nieobecności zobowiązane są do nadrobienia zajęć w trakcie konsultacji.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Kolokwium z wykładu odbywa się na platformie MS Teams. Zaliczenie poprawkowe odbywa się w trybie egzaminu ustnego, również prowadzonego na MS Teams.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa z kursu to średnia ocen z ćwiczeń i wykładu.

Obowiązuje skala ocen AGH, czyli: (50%-59%) ocena dostateczna: 3.0 (60%-69%) ocena ponad dostateczna: 3.5 (70%-79%)

ocena dobra: 4.0 (80%-89%) ocena ponad dobra: 4.5 (90% i więcej) ocena bardzo dobra: 5.0

W przypadku ćwiczeń audytoryjnych pula wynosi po 40 pkt.: 0-19 = 2.0

20-23 = 3.0

24-27 = 3.5

28-31 = 4.0

32-35 = 4.5

36+ = 5.0

W przypadku wykładu pula wynosi 20 pkt.

0-9 = 2.0

10-11 = 3.0

12-13 = 3.5

14-15 = 4.0

16-17 = 4.5

18-20 = 5.0

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Dopuszczalne są dwie nieobecności na ćwiczeniach audytoryjnych. Nadliczbowe nieobecności i brak znajomości tekstu obowiązkowego na ćwiczenia należy odrobić podczas konsultacji z osobą prowadzącą.

Obecność na wykładach nie jest wymagana.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Wykład NIE JEST obowiązkowy, podobnie jak aktywność w jego trakcie.

Obecność na ćwiczeniach JEST obowiązkowa. Wymagana jest znajomość tekstów obowiązkowych. Dopuszczalne są dwie nieobecności. Nadliczbowe nieobecności, bez względu na powód, wymagają odrobienia.

Literatura

Obowiązkowa

1. Moretti, E. (2012). The new geography of jobs. Houghton Mifflin Harcourt.
2. Runciman, D. (2018). How democracy ends. Profile Books.
3. Beck, U. (2002). Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, Scholar.
4. Urry, J. (2016). Mobilities: new perspectives on transport and society. Routledge.
5. Farmer, P. (2001). Infections and inequalities: The modern plagues. Univ of California Press.
6. Dunlap, R. E., & Brulle, R. J. (Eds.). (2015). Climate change and society: Sociological perspectives. Oxford University Press.

Badania i publikacje

Badania

1. Grant badawczy promotorski Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Laboratoria, instrumenty i kolektywy badawcze: praktyka naukowa w perspektywie usytuowanego i rozproszonego poznania”
2. Grant badawczy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Współczesna inżynieria społeczna. Innowacje socjotechniczne w naukach społecznych i przyrodznawstwie”
3. Grant badawczy Narodowego Centrum Nauki "Innowacyjne organizacje zawodowe: płeć społeczno-kulturowa i startupy technologiczne".

Publikacje

1. Łukasz Afeltowicz. 2011. Laboratoria w działaniu. Innowacja technologiczna w świetle antropologii nauki, Warszawa: Wydawnictwo Oficyna Naukowa.
2. Łukasz Afeltowicz. 2012. Modele, artefakty, kolektywy, Seria Monografie FNP, Toruń: Wydawnictwo UMK
3. Łukasz Afeltowicz, Krzysztof Pietrowicz. 2013. Maszyny społeczne. Wszystko ujdzie, o ile działa, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Łukasz Afeltowicz, Radosław Sojak. 2015. Arystokraci i rzemieślnicy. Synergia stylów badawczych, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.
5. Łukasz Afeltowicz, Michał Wróblewski. 2018. Epidemie, nowoczesność i apokalipsa zombie: motyw chorób zakaźnych w kulturze popularnej jako wyraz lęków społecznych, Kultura Współczesna nr 2 (101): 89-100.
6. Łukasz Afeltowicz. 2008. O możliwym negatywnym wpływie ruchów społecznych i organizacji promujących zdrowie na opiekę medyczną. Studium przypadku ddC i debaty wokół „markerów zastępczych”, Sztuka Leczenia nr 1-2, tom XVI: 51-63.
7. Łukasz Afeltowicz. 2012. The Cognitive Closure of Science Case Study: the Discourse about the Etiology of AIDS, 1981–1986, Polish Sociological Review nr 4 (180): 497-521.
8. Łukasz Afeltowicz, Michał Wróblewski. 2014. A-socjo-logia choroby: studium kontrowersji wokół etiologii, diagnozy i terapii ADHD / A-socio-logy of psychiatric disorder: a study of controversies surrounding etiology, diagnosis and therapy of ADHD, Avant. Pismo awangardy filozoficzno-naukowej Vol. 4, nr 1: 77-117 / 339-379.
9. Łukasz Afeltowicz. 2007. Czy technika pozbawia nas pracy? Bezrobocie technologiczne w perspektywie teorii aktora-sieci, Studia Socjologiczne nr 1 (184): 107-126.
10. Łukasz Afeltowicz. 2016. Performatywność: w jaki sposób ekonomia współtworzy przedmiot swoich badań, Studia Metodologiczne nr 36: 199-232.
11. Edyta Tobiasiewicz. 2019. The „gender” and „startup” in scientific journals. A review of international research. Studia Humanistyczne AGH Vol 18, nr. 4: 77-92.
12. Edyta Tobiasiewicz. 2021. A Patterns of Masculinities in Discourse of Reports Assessing Condition of Polish Startups Organisations. Society Register Vo. 5, nr. 1: 95-116.
13. Edyta Tobiasiewicz. 2017. Michael Kimmel’s “The Gendered Society”: Challenges and Solutions for the Degendering Process. Studia Humanistyczne AGH Vol. 16, nr. 4: 81-90.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
SOC1A_K05	Ma świadomość znaczenia analizy socjologicznej i opinii ekspertów dla rozumienia i rozwiązywania współczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych
SOC1A_U06	Potrafi interpretować zjawiska charakterystyczne dla świata wielokulturowego w kontekście przemian społeczeństw nowoczesnych i ponowoczesnych i brać udział w debacie na temat zachodzących zmian.
SOC1A_U07	Posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy do analizy przemian zachodzących we współczesnym świecie ze szczególnym względem przemian globalizacyjnych i potrafi w debacie oceniać inne stanowiska.
SOC1A_U09	Potrafi ocenić pozytywne i negatywne konsekwencje zastosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz potrafi krytycznie oceniać aktywność związaną z wykorzystywaniem nowych technologii rozumiejąc jej znaczenie dla współczesnego życia społecznego.
SOC1A_U18	Potrafi współdziałać i pracować w grupie (również o interdyscyplinarnym charakterze), przyjmując w niej różne role; umie planować pracę indywidualną i w zespole.
SOC1A_W04	Zna główne sposoby wyjaśniania współczesnych zjawisk społecznych, jakie dominują obecnie w socjologii.
SOC1A_W14	Rozumie istotę społeczeństwa informacyjnego i jego kulturowych, ekonomicznych, technologicznych i społecznych uwarunkowań oraz zależności między technologią i zmianą społeczną.